

Katoblepas

Niculae al Sofiei (continuare din pagina 10)

Acesta era foarte necăjit, deoarece fusese retrogradat măturător, după o întâmplare petrecută cu ceva timp în urmă, și nu avea curajul să meargă la director și să ceară să redevină șef de utilaj, adică vidanșor cu roaba, unde se câștiga aproape dublu și unde neprevăzutul (înfundarea conductelor, haznalelor, etc.) aducător de bani suplimentari era mai la el acasă decât gunoiul de pe străzi, cu atât mai mult cu cât, deși oraș industrial, era un oraș transilvănean, cu oameni educați în spiritul de ordine și disciplină, cu care el se simțise foarte bine, și gunoiul nu prea se făcea des și mult, la normă. Fostul consătean, fără să-i spună ceva, a intervenit pe lângă directorul cu care era rudă nevasta sa și l-a repus în drepturi pe Niculae. Apoi a venit în sat și a povestit ce i s-a întâmplat lui Niculae al Sofiei: adică, într-o zi de salariu, acesta s-a dus la casieră și a primit chenzina. A numărat, că nu v-am spus că știa să numere și să cunoască banii, și a văzut că îi lipsesc câteva hârtii de 25 de lei, pe care le-a asociat repede cu contravaloarea în roabe cărate cu rahat. A întrebat casiera dacă nu este o greșeală, aceasta a zis că dacă este o greșeală, atunci îi aparține șefului de echipă, care i-a trecut în pontaj un număr greșit de roabe. Atunci Niculae a ieșit în curtea întreprinderii la care nu venea decât să-și ia chenzinele, a dat întâmplător cu ochii de șeful de echipă, s-a dus la el, l-a înșăfăcat după ceafă și l-a târât către poartă, în țipetele îngrozite ale acestuia, sub spaima celorlalți

gură cască, în timp ce el bolborosea neîntrerupt și neinteligibil cuvinte grele. La poartă s-a întâlnit cu directorul, în fața căruia portarul stătea drept, fapt care l-a blocat și descumpănit un pic, deoarece el îi zicea "să trăiți!" portarului, pentru că acesta era cheia de intrare în întreprindere, el te întreba unde vrei să te duci și el îți spunea dacă te lasă ori nu să intri și pe unde să umbli. Pe portar îl mai cinstea și când se întâlneau prin oraș, fiind singurul pe care îl omenea, asta și pentru că acest portar fusese chiar cel care îl trimisese să se angajeze, la un șef de echipă pe care l-a găsit pe stradă și care s-a ocupat de tot ce înseamna angajare, Niculae venind doar la muncă și după bani la casierie.

Directorul a întrebat ce se întâmpla, toată lumea a amuțit, chiar și nefericitul care nu putea să-și schimbe poziția de târât din cauza mâinii clește a lui Niculae, iar Niculae a înțeles că trebuie să dea o explicație. Și a zis, atunci, poate mai clar decât a făcut-o vreodată, deoarece toată lumea a înțeles clar ce spunea:

- Țasta mi-a mâncat 7 roabe de căcat și îl duc să-l bag cu nasul în el, pentru a le vedea!

- Bine, a zis directorul, dă-i drumul și voi vedea eu dacă este adevărat!...

Niculae l-a slobozit pe șeful de echipă, acesta a fugit ca din pușcă, directorul a cercetat ulterior, și a aflat că era adevărat ce a zis Niculae, a dispus să i se dea banii cuveniți, pe șeful de echipă l-a făcut vidanșor, iar pe Niculae, pentru comportament

necivilizat în întreprindere l-a retrogradat măturător de străzi. Ca să dea un exemplu!...

Și așa a ajuns Niculae al Sofiei să fie dat ca exemplu de toți din sat, atunci când cineva avea vreo nemulțumire, i se făcuse vreo nedreptate. Când plecau copiii pe la facultăți, acestora li se spunea:

- Vezi, bă, să nu uiți și să faci și tu ce a făcut Niculae al Sofiei! Adică să faci așa, nu să nu faci așa, asta era destul de clar ce voiau să spună, nu ca în toate celelalte dați când vorbeau în bășcălie, dar ziceau că altfel n-ar pricepe nimeni ce voiau să spună cu adevărat.

Ba chiar la o adunare la care participau intelectualii din comună, nemulțumiți că țărani nu le apreciau munca, acestora li s-a zis să mai facă și ei cum a făcut Niculae al Sofiei, dacă sunt așa de nemulțumiți. Aceștia s-au arătat surprinși și uimiți, au constatat – așa cum li se întâmpla și celor mai tineri – că nu știau cine este, sau a fost Niculae al Sofiei, despre care nimeni nu mai știe nimic, posibil să fi și murit de mult!, și nici nu sta nimeni să-i lămurească pe ei de ce a ajuns Niculae să fie exemplu.

Unii au zis că ar fi posibil să fie vorba de *trasabilitate*, dar nu-i posibil ca țărani să se fi gândit la așa ceva.....

Corespondență

Satul în care nu s-a născut Nimeni

Peter Kayafas © – Clejani, 2004

Eu m-am născut în satul unde nu s-a născut Nimeni.

Cum adică? În acest caz satul acela nici n-ar exista. Asta numai în sensul că nu s-a născut Nimeni acolo care să fie Cineva, și care să poată scrie despre acel sat, sau să-i dea un nume.

Aș dori să scriu ceva despre satul meu. Dar, pentru asta, ar trebui să fiu Cineva. Cum să ies din această dilema? Iată cum am încercat.

Fiu de țăran, cu puține posibilități materiale, al treilea din cei patru copii, am plecat din sat, la vârsta de 14 ani, la una din cele mai înalte școli ale orașului învecinat. Veneam în vacanțe pe acasă. Am terminat școala. Dar nimic nu arăta că aș fi devenit Cineva. Am mers apoi mai departe, la facultate. Aceeași situație.

Am revenit în satul în care mă născusem, să-i învăț carte pe acei Nimeni. Nici o schimbare. Am plecat din nou la oraș, cu ambiții mai mari pentru a deveni Cineva și pentru a-mi îndeplini dorința de a scrie despre satul meu.

Am plecat și în străinătate pentru mai mulți ani, unde i-am învățat și pe străini carte. Tot cu gândul de a deveni Cineva. Și tot așa am încercat mereu, până la pensionare. Când, dintr-o dată, m-am hotărât să plec din Țara mea în Țara unde sunt cei mai mulți Cineva din lume. Și am devenit, într-adevăr: un și mai mare Nimeni!

Acum stau și mă-ntreb dacă nu puteam deveni totuși Cineva rămânând tot timpul în satul în care nu s-a născut Nimeni. Să mă întorc în sat acum? Nu cred că m-ar mai primi Nimeni. Țasta e ăla »Plimbărețu», care a plecat și n-a făcut nimic

pe unde a fost, și acum vrea să se dea că e mare Cineva? – ar zice, pe bună dreptate un Nimeni dintre consătenii mei. Pentru că ei țin la satul lor, unde nu s-a născut Nimeni până acum. Nici să le dea un nume, dar nici să-i facă de râs. Pentru că, acest Nimeni, pentru ei e mai presus decât orice. Chiar decât Cineva.

Și atunci mi-am dat seama. Nu satul era Nimeni. Ci eu.

Satul a rămas același. Cu oameni harnici și cinstiți, simpli și modești. Fără pretenții prea mari de a fi sau de a deveni Cineva. Rezistând, uneori cu greu, alteori mai ușor, la toate câte s-au abătut asupra lui de-a lungul timpului. Și ar fi păcat să dispară.

Și, nu pentru că n-am reușit să devin Cineva aș vrea să fiu și să rămân, cel puțin în mintea mea și sufletul meu, un locuitor al satului unde nu s-a născut Nimeni; ci pentru faptul că acei Nimeni ai satului și satul însuși merită și respect și atenție. Despre care, cei care știu și au talent, să scrie. Așa cum am citit și mi-a plăcut mult articolul din „Conexiuni” din septembrie, intitulat: „Un sat Stejaru”.

Ion Cotoi,

Massapequa, New York

Nota redacției: Proza „Un sat Stejaru”, la care se referă scrisoarea cititorului revistei noastre, este scrisă de Katoblepas, autor care semnează și proza de la paginile 10-11 din acest număr.